

M

MACARELLA (Ciutadella, Men. 6, g-2)

Nom d'una cala, una alqueria, una font i un grup de coves prehistòriques. Hi ha també *es Castellet de Macarella* (reducte megalític coster), i una altra cala al costat de la principal, anomenada *Macarelleta*.

Essent un lloc de costa no és inconcebible que sigui un diminutiu de *macar*, però hi ha dues objeccions: primer, que no són còdols o macs, sinó arena fina que forma les platges de *Macarella* i *Macarelleta*; segon, del masculí *macar* esperaríem un diminutiu en *-ell*. S'ha de comptar doncs amb la probabilitat que sigui un nom mossàrab d'etimologia incerta.

Concretant la possibilitat mossàrab podria tractar-se d'un «superlatiu religiós» del tipus de *fath il-lah* (*Fatilla* nom del resistent moro de Mallorca), *Fatarella* (població de la comarca de la Terra Alta de Tortosa), *Ondarella*, *Fondarella*, *Massanella*.

Bastaria suposar que el mot *macar* hagués passat al dialecte aràbic de Menorca, amb el significat total de *macar divi*, *macar magnific* (i vegeu la nota sobre *Mutxamel*, *DECat* v, 860b26ss.). Però millor que un híbrid format amb el cat. *macar* sempre val més donar una etimologia formada amb tots dos elements aràbics: de l'arrel *mkr* 'tenyir de roig', 'enganyar' (Dozy, *Suppl.* II, 606) d'on *makr* «terre rouge» (Belot 781), comprovada com a hispànica per *RMa.* (194) en la doble forma *makr* i *makkar* «decipere». D'un adj. *makkari*, derivat d'això, ve el nom del famós historiador marroquí *Al-makkari* († 1630). *Makkar Él-Lah* podria significar doncs 'la famosa terra-roja, el Rojal esplèndid'. Sobre aquest tipus de superlatius, és bàsica la nota del meu mestre Hess von Wyss (*o. c.*, p. 17). I veg. l'article *Safragell*.